

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 118/2020

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Τμήμα Ε')

Συνεδρίαση της 14^{ης} Ιουλίου 2020

Σύνθεση

Προεδρεύων: Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Μέλη: Αφροδίτη Κουτούκη, Δήμητρα Κεφάλα, Αντώνιος Τατσόπουλος, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αθηνά Αλεφάντη, Αγγελική Καστανά, Ιωάννης Χατζηνέκουρας, Ιωάννα Λεμπέση, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Επιστήμη-Μαρία Μουστακάτου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη άνευ ψήφου).

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμ. πρωτ. οικ.4124/15-05-2020 του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται α) αν νοείται αίτηση ανάκλησης απόφασης ασφαλιστικών μέτρων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, δεδομένων των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της (από τη φύση της προσιδιάζει σε δικαστική απόφαση), β) αν η απάντηση στο ως άνω υποερώτημα είναι καταφατική, γ) αν υφίσταται κάποια διαφορετική/ειδική ερμηνεία σχετικά με την έννοια της «πλημμέλειας» και του «εύλογου χρόνου» για την ανάκληση μιας απόφασης ασφαλιστικών μέτρων

της Επιτροπής Ανταγωνισμού, δεδομένων των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της και ii) αν το αρμόδιο όργανο για τη λήψη απόφασης περί ανάκλησης απόφασης ασφαλιστικών μέτρων είναι η Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή αν πρέπει να υπάρξει σχετική εισήγηση εκ μέρους της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Επιτροπής Ανταγωνισμού και/ ή Εισηγητή της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε') γνωμοδότησε, ομοφώνως, ως εξής:

Ιστορικό

Στο ανωτέρω έγγραφο ερώτημα εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό:

1. Στην Επιτροπή Ανταγωνισμού υποβλήθηκε από ενδιαφερόμενο μέρος αίτηση ανάκλησης μιας απόφασής της περί αυτεπάγγελτης λήψης ασφαλιστικών μέτρων κατά το άρθρο 25 παρ.5 του ν.3959/2011 («Απόφαση Ασφαλιστικών Μέτρων»). Στο μέρος αυτό είχε κοινοποιηθεί το διατακτικό της εν λόγω απόφασης ασφαλιστικών μέτρων, με την οποία πιθανολογήθηκε παράβαση των διατάξεων περί ανταγωνισμού και διατάχθηκε το ενδιαφερόμενο μέρος να προβεί σε ορισμένες ενέργειες. Το ενδιαφερόμενο μέρος δεν έχει ασκήσει ένδικο μέσο κατά της ανωτέρω απόφασης ασφαλιστικών μέτρων της Επιτροπής Ανταγωνισμού ενώπιον κάποιου Δικαστηρίου. Ως νομική βάση για την ανάκληση της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων της Επιτροπής Ανταγωνισμού το ενδιαφερόμενο μέρος αναφέρει στην αίτησή του την πάγια αρχή ότι *«Ανακλητέες είναι οι διοικητικές πράξεις, μεταξύ άλλων, και όταν κατά την παραγωγή τους εμφοιχώρησε πλημμέλεια, η οποία θεμελιώνει λόγο ακύρωσής τους εφόσον προσβληθούν ενώπιον των αρμοδίων διοικητικών δικαστηρίων. Πλημμέλεια/παρανομία της πράξης υπάρχει όταν η πράξη έχει εκδοθεί κατά παράβαση ουσιαστικής διάταξης νόμου, στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η πλάνη περί τα πράγματα»* και επικαλείται πλάνη της Επιτροπής Ανταγωνισμού περί τα πράγματα, έλλειψη νομικού ερείσματος της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων και ανωτέρα βία.

2. Επισημαίνεται, ότι σύμφωνα με την προϊσχύουσα διάταξη του άρθρου 13 του ν.703/1977, ο οποίος καταργήθηκε με το άρθρο 51 του ν.3959/2011, ήταν δυνατή η ανάκληση απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού σχετικά με τη μη ύπαρξη παράβασης, εάν συνέτρεχαν ορισμένες προϋποθέσεις. Η διάταξη

αυτή δεν επαναλαμβάνεται στον ισχύοντα ν.3959/2011 περί ελεύθερου ανταγωνισμού.

3. Κατόπιν των ανωτέρω, υποβλήθηκε το ως ερώτημα.

Νομοθετικό Πλαίσιο

4. Στις διατάξεις των άρθρων 6 παρ.2 περ.γ' και 19 παρ.1 του ν.3086/2002 «Οργανισμός Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και κατάσταση των Λειτουργών και των Υπαλλήλων του» (Α' 324) ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 6 Αρμοδιότητες Επιτροπών, Τμημάτων και Ολομέλειας

«2. Τα Τμήματα γνωμοδοτούν: α)...β)...γ) Σε ερωτήματα της Βουλής των Ελλήνων που υπογράφονται από τον Πρόεδρο ή τον Γενικό Γραμματέα της Βουλής καθώς και σε ερωτήματα της Διοίκησης, που υπογράφονται από τον Υπουργό, Αναπληρωτή Υπουργό, Υφυπουργό και Γενικό Γραμματέα Υπουργείου εφόσον ο τελευταίος είναι ειδικά εξουσιοδοτημένος και μόνο για θέματα της αρμοδιότητάς του. Επίσης σε ερωτήματα, που υπογράφονται από τον Πρόεδρο Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλο κατά νόμο όργανο Διοίκησης Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ή Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής των οποίων η νομική υπηρεσία διεξάγεται από το Ν.Σ.Κ., εφόσον αφορούν ζητήματα της αρμοδιότητάς τους, ενώ ερωτήματά τους με γενικότερο ενδιαφέρον υπογράφονται μόνο από τον εποπτεύοντα Υπουργό. δ)...».

Άρθρο 19 Λειτουργία Γραφείων Ν.Σ.Κ. σε Νομικά Πρόσωπα και Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές

«1. Ο χειρισμός των δικαστικών και εξώδικων υποθέσεων των Γραφείων Νομικού Συμβούλου και των Δικαστικών Γραφείων, που λειτουργούν σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές, γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που διέπει το Ν.Σ.Κ., με εξαίρεση τον χειρισμό δικαστικών και εξώδικων υποθέσεων των Α.Ε.Ι., που γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν αυτά. Το ίδιο ισχύει και όταν η νομική υπηρεσία τους διεξάγεται από μέλος του Ν.Σ.Κ.. Σε σημαντικά θέματα τα μέλη του Ν.Σ.Κ. μπορούν να εισάγουν ερωτήματα των παραπάνω Ν.Π.Δ.Δ., Ανεξάρτητων Αρχών και Α.Ε.Ι. ενώπιον των Τμημάτων ή της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ. για έκδοση γνωμοδότησης. 2...».

5. Στις διατάξεις των άρθρων 20 παρ.1 και 3 και 50 παρ.8 του ν.3959/2011 «Προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού» (Α' 93) ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 20 Γραφείο Νομικής Υποστήριξης

«1. Στην Επιτροπή Ανταγωνισμού συνιστάται αυτοτελές Γραφείο Νομικής Υποστήριξης, το οποίο υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού και στελεχώνεται με δικηγόρους. Του γραφείου αυτού προΐσταται Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, με εμπειρία σε θέματα δικαίου του ανταγωνισμού, ο οποίος συντονίζει το έργο του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης, κατανέμει τις υποθέσεις και παρακολουθεί την πορεία τους. 2...3. Ο Δικηγόρος, που προΐσταται του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης, καθώς και οι δικηγόροι που το στελεχώνουν έχουν ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) τη δικαστική και εξωδικαστική εκπροσώπηση και υπεράσπιση των συμφερόντων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, β) την παροχή νομικών συμβουλών και γνωμοδοτήσεων. 4...».

Άρθρο 50 Μεταβατικές διατάξεις

«8. Μέχρι τον ορισμό προϊσταμένου του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης κατά τη διάταξη του άρθρου 20 του παρόντος, χρέη προϊσταμένου εξακολουθεί να ασκεί ο Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους...».

6. Στις διατάξεις των άρθρων 8 παρ. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 13 και 14, 12 παρ.1, 14 παρ.1 και 2 περ. α' και ε', 25 παρ.5 και 51 του ν.3959/2011 «Προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού» (Α' 93), όπως το αρχικό τρίτο εδάφιο του άρθρου 12 παρ.1 του ανωτέρω νόμου αντικαταστάθηκε με το άρθρο 19 παρ.2^α του ν.4013/2011 (Α' 204), ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 8 Διαδικασία προληπτικού ελέγχου συγκεντρώσεων και αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού

«1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξετάζει τη γνωστοποιούμενη συγκέντρωση, μόλις υποβληθεί η σχετική γνωστοποίηση. 2. Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παράγραφος 1, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση, εκδίδει πράξη, η οποία κοινοποιείται στα πρόσωπα ή στις επιχειρήσεις που έχουν προβεί στη γνωστοποίηση. Η πράξη αυτή δεν περιορίζει την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1 και 2. 3. Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, παρ' ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επί μέρους αγορές στις οποίες αφορά, η Επιτροπή

αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επί μέρους αγορές στις οποίες αφορά, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, με απόφασή της που εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση, εγκρίνει τη συγκέντρωση. 4. Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου και προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επί μέρους αγορές στις οποίες αφορά, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με απόφασή του που εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση, κινεί τη διαδικασία της πλήρους διερεύνησης της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης και ενημερώνει αμελλητί τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις σχετικά με την απόφασή του. Από τη γνωστοποίηση στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις της κίνησης της διαδικασίας πλήρους διερεύνησης, οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις μπορούν από κοινού να προβαίνουν σε τροποποιήσεις στη συγκέντρωση ή να προτείνουν την ανάληψη δεσμεύσεων, ώστε να μην προκαλούν σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επί μέρους αγορές στις οποίες αφορά, και να τις κοινοποιούν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. 5. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3, η υπόθεση εισάγεται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε προθεσμία σαράντα πέντε ημερών από την ημερομηνία κίνησης της διαδικασίας πλήρους διερεύνησης. 6. Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η οποία εκδίδεται μέσα σε ενενήντα ημέρες από την ημερομηνία κίνησης της διαδικασίας πλήρους διερεύνησης, απαγορεύεται η συγκέντρωση όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 7 και, στην περίπτωση της παραγράφου 5 του άρθρου 5, όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 1. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιτρέπει τη συγκέντρωση. Η πάροδος της προθεσμίας των ενενήντα ημερών, χωρίς την έκδοση απορριπτικής απόφασης, θεωρείται ως έγκριση της συγκέντρωσης εκ μέρους της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η οποία εκδίδει υποχρεωτικώς τη σχετική διαπιστωτική πράξη. 8...9. Η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει προσωρινά μέτρα κατάλληλα για την αποκατάσταση ή τη διατήρηση συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού. 10...11...12...13. Αν, με δικαστική απόφαση, ακυρώνεται εν όλω ή εν μέρει η απόφαση που εκδίδεται με βάση τις προηγούμενες παραγράφους του άρθρου αυτού, η Επιτροπή Ανταγωνισμού

επανεξετάζει τη συγκέντρωση υπό το πρίσμα των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά. Τα κοινοποιούντα μέρη υποβάλλουν για τον σκοπό αυτόν νέα γνωστοποίηση ή συμπληρωματική της αρχικής, εφόσον η τελευταία έχει καταστεί ελλιπής λόγω αλλαγών που μεσολάβησαν στις συνθήκες της αγοράς ή στα στοιχεία που είχαν δοθεί. Εφόσον δεν υπάρχουν τέτοιου είδους αλλαγές, τα μέρη επιβεβαιώνουν το γεγονός αυτό στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. 14. Οι αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3 και 6 μπορούν να ανακληθούν στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) αν η έκδοσή τους στηρίχθηκε σε ανακριβή και παραπλανητικά στοιχεία, β) αν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις παραβούν οποιονδήποτε όρο ή υποχρέωση που καθορίζονται με την απόφαση. Αν ανακληθεί η απόφαση στις πιο πάνω περιπτώσεις, επιτρέπεται η έκδοση νέας απόφασης, χωρίς την τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο αυτό».

Άρθρο 12 Επιτροπή Ανταγωνισμού

«1. Συνιστάται Επιτροπή Ανταγωνισμού, η οποία λειτουργεί ως ανεξάρτητη αρχή.... Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει νομική προσωπικότητα, διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και παρίσταται αυτοτελώς σε κάθε είδους δίκες. Εποπτεύεται από τον Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Για την Επιτροπή Ανταγωνισμού εφαρμόζεται αναλόγως το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 3051/2002 (Α' 220). 2...».

Άρθρο 14 Αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού

«1. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων άλλων αρχών που ορίζονται με σχετική διάταξη νόμου, η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι αρμόδια για την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 2. Ιδίως, η Επιτροπή Ανταγωνισμού: α) Διαπιστώνει αν υφίσταται παράβαση των άρθρων 1 και 2 και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και λαμβάνει τις αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 25, β)...γ)...δ)...ε) Λαμβάνει προσωρινά μέτρα κατά τις παραγράφους 9 και 10 του άρθρου 8 και ασφαλιστικά μέτρα κατά την παράγραφο 5 του άρθρου 25».

Άρθρο 25 Εξουσίες της Επιτροπής επί παραβάσεων

«5. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι αποκλειστικώς αρμόδια να λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση του Υπουργού

Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συντρέχει επείγουσα περίπτωση για την αποτροπή άμεσα επικείμενου κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης στο δημόσιο συμφέρον. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να απειλήσει πρόστιμο μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης προς την απόφασή της και να επιβάλει αυτό με απόφασή της που βεβαιώνει τη μη συμμόρφωση. Κατά τον υπολογισμό του προστίμου συνεκτιμούνται τα οφέλη που αποκομίζει η επιχείρηση, καθώς και οι επιπτώσεις στη σχετική αγορά από τη μη συμμόρφωση στην απόφαση. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού υποχρεούται να αποφανθεί το αργότερο μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, αφού πρώτα ακουστούν τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η απόφαση αυτή υπόκειται μόνο σε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών».

Άρθρο 51 (ν.3959/2011) Καταργούμενες διατάξεις

«Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται ο ν. 703/1977 (Α' 278), καθώς και κάθε άλλη αντίθετη διάταξη νόμου».

7. Στο άρθρο 16 της υπ' αριθμ. 117/04-01-2013 Κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων «Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού» (ΦΕΚ Β' 54), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 16 του ν.3959/2011 ορίζονται τα εξής:

«Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας λήψεως ασφαλιστικών μέτρων η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει προσωρινή διαταγή. Η διαταγή εκδίδεται αυτεπαγγέλτως ή μετά από σχετικό αίτημα του Υπουργού Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, με απόφαση της Επιτροπής και ισχύει το αργότερο έως την έκδοση της απόφασης επί των ασφαλιστικών μέτρων. Η Επιτροπή καλεί σε ακρόαση το φυσικό ή νομικό πρόσωπο κατά του οποίου στρέφεται η προσωρινή διαταγή προ 24, τουλάχιστον, ωρών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν.2690/1999)».

8. Στις διατάξεις του ν.703/1977 «Περί ελέγχου μονοπωλίων και ολιγοπωλίων και προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού» (Α' 278), όπως ίσχυαν πριν από την κατάργησή τους με τις διατάξεις του άρθρου 51

του ν.3959/2011 «Προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού (Α' 93), και, ειδικότερα, στις διατάξεις των άρθρων 8 β παρ. 1 και 2 περ.στ', όπως η παράγραφος 1 είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 11 παρ.1 του ν.3373/2005 (Α' 188) και η περίπτωση στ' της παραγράφου 2 είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 28 παρ.5γ του ν.3784/2009 (Α' 137), 9 παρ.7, όπως το πρώτο εδάφιο αυτής είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 16 του ν.3373/2005 (Α' 188), και 13, όπως το άρθρο αυτό είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 4 παρ.10 του ν.2296/1995 (Α' 43), ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 8 β Αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού

«1. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων άλλων αρχών που ορίζονται με σχετική διάταξη νόμου, η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι αποκλειστικώς αρμόδια για την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου και των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. 2. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α)... στ) Λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα στις περιπτώσεις που προβλέπονται κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 9 παρ. 5 του παρόντος νόμου».

Άρθρο 9 «Εξουσίες της Επιτροπής επί παραβάσεων του παρόντος».

«7. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι αποκλειστικώς αρμόδια να λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση του Υπουργού Ανάπτυξης, όταν πιθανολογείται παράβαση των άρθρων 1, 2, 2α και 5 ή των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και συντρέχει επείγουσα περίπτωση για την αποτροπή άμεσα επικείμενου κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης στο δημόσιο συμφέρον. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να απειλήσει χρηματική ποινή μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης προς την απόφασή της και να θεωρήσει αυτή καταπεσούσα, όταν με απόφασή της βεβαιώνεται η μη συμμόρφωση. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού υποχρεούται να αποφανθεί το αργότερο μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της σχετικής αίτησης, αφού πρώτα ακουστούν τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η απόφαση αυτή υπόκειται μόνο σε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών...».

Άρθρο 13 Ανάκληση αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού

«Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δικαιούται να ανακαλέσει απόφασή της σχετικά με τη μη ύπαρξη παράβασης των απαγορεύσεων των άρθρων 1 παρ. 1, 2 και 2α

Άρθρο 13 Ανάκληση αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού

«Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δικαιούται να ανακαλέσει απόφασή της σχετικά με τη μη ύπαρξη παράβασης των απαγορεύσεων των άρθρων 1 παρ. 1, 2 και 2α του παρόντος νόμου, αν από αυτεπάγγελτη έρευνα, καταγγελία ή άλλο τρόπο περιέλθουν εις γνώση της στοιχεία, τα οποία δεν είχαν τεθεί υπόψη της ή προέκυψαν σε χρόνο μεταγενέστερο της έκδοσης της απόφασης και τα οποία αποδεικνύουν παράβαση των ανωτέρω αναφερομένων άρθρων».

Ερμηνεία και Εφαρμογή των Διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα Επιτροπή Ανταγωνισμού, συνάγονται τα ακόλουθα:

9. Από τον συνδυασμό της διάταξης του άρθρου 20 και της μεταβατικής διάταξης του άρθρου 50 παρ. 8 του ν. 3959/2011, συνάγεται ότι χρέη Προϊσταμένου στο Γραφείο Νομικής Υποστήριξης, το οποίο έχει συσταθεί στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, ασκεί Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, έως ότου οριστεί για τη θέση αυτή Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω. Στην αρμοδιότητα του Προϊσταμένου του ανωτέρω Γραφείου της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η οποία αποτελεί Ανεξάρτητη Αρχή, σύμφωνα με το ως άνω άρθρο 20, ανήκει και η παροχή γνωμοδοτήσεων. Περαιτέρω, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 6 παρ. 2 περ. γ' και 19 παρ.1 του ν. 3086/2002, συνάγεται ότι το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους είναι αρμόδιο για την έκδοση γνωμοδοτήσεων επί ερωτημάτων που υποβάλλονται από Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή, της οποίας η νομική υπηρεσία διεξάγεται δι' αυτού. Συνεπώς, εφόσον στο Γραφείο Νομικής Υποστήριξης της Επιτροπής Ανταγωνισμού εξακολουθεί να προϊσταται Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, στα δε καθήκοντα του Προϊσταμένου εμπίπτει η παροχή γνωμοδοτήσεων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους είναι αρμόδιο για την έκδοση γνωμοδοτήσεων επί ερωτημάτων της Αρχής αυτής, όπως το υποβληθέν ερώτημα.

10. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού (Ε.Α.), στο πλαίσιο τήρησης των διατάξεων του ν. 3959/2011 και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα, όταν πιθανολογεί παράβαση των άρθρων 1, 2 και 11 του ν. 3959/2011 ή των ήδη μνημονευθέντων άρθρων της ως άνω Συνθήκης Λειτουργίας και διαπιστώνει τη συνδρομή επείγουσας περίπτωσης για την αποτροπή άμεσα επικείμενου κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης του δημόσιου συμφέροντος. Η Ε.Α. είναι υποχρεωμένη ν' αποφανθεί εντός σύντομης προθεσμίας, αφού πρώτα ακούσει τα ενδιαφερόμενα μέρη, μέχρι δε την έκδοση της υπόψη απόφασης, έχει την αρμοδιότητα να εκδώσει προσωρινή διαταγή, αφού καλέσει σε ακρόαση το πρόσωπο κατά του οποίου αυτή στρέφεται. Ο νομοθέτης παρέιχε την υπόψη αρμοδιότητα στην Ε.Α. και υπό το καθεστώς ισχύος του ν.703/1977, ειδικότερα δε με το άρθρο 4 παράγραφος 6 του ν. 2296/1995, τις ρυθμίσεις δε αυτού ενσωμάτωσε και στον ισχύοντα, από 20-04-2011, ν. 3959/2011. Υπό το κράτος αμφοτέρων των υπόψη δικαίων, ο Νομοθέτης παρέιχε στο πρόσωπο που βλάπτονταν από την επιβολή των ασφαλιστικών μέτρων, μόνο, δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Υπό την ισχύ του ν. 703/1977 η χρήση του επιρρήματος «μόνο» ερμηνεύτηκε από την πλειοψηφία της ΣτΕ 327/2002 ως αποκλείουσα την άσκηση αναίρεσης κατά της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, η οποία εκδίδεται επί προσφυγής κατά της πράξης επιβολής ασφαλιστικών μέτρων. Η, ισχυρή, μειοψηφία δέχθηκε ότι η χρήση του υπόψη επιρρήματος έχει την έννοια «... του αποκλεισμού της ασκήσεως κατά της απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού περί λήψεως ασφαλιστικών μέτρων ένδικων βοηθημάτων στο στάδιο της διοικητικής διαδικασίας (όπως αίτηση θεραπείας, αίτησης ανάκλησης)».

Αν η διαπίστωση ότι, διαχρονικά, ο νομοθέτης παρέχει τη δυνατότητα ανάκλησης των πράξεων των οργάνων της Ε.Α., μόνο, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και υπό όμοιους όρους (άρθρο 8, παράγραφος 14 του ν. 3959/2011 και άρθρο 13 του ν. 703/1977) συνδυαστεί, με τα χαρακτηριστικά, τύπου και ουσίας, υπό τα οποία διέπεται η άσκηση της αρμοδιότητας λήψης ασφαλιστικών μέτρων, οδηγούμαστε στην παραδοχή ότι η απόφαση λήψης ασφαλιστικών μέτρων υπόκειται, μόνο, σε δικαστικό έλεγχο.

Απάντηση

11. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στα ερωτήματα που υποβλήθηκαν το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε΄) γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ότι: α) το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους έχει αρμοδιότητα να γνωμοδοτεί επί ερωτημάτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, β) δεν είναι επιτρεπτή η ανάκληση απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με την οποία λαμβάνονται ασφαλιστικά μέτρα και γ) ότι εφόσον η απάντηση στο εν λόγω ερώτημα είναι αρνητική, παρέλκει η εξέταση των λοιπών υποερωτημάτων.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

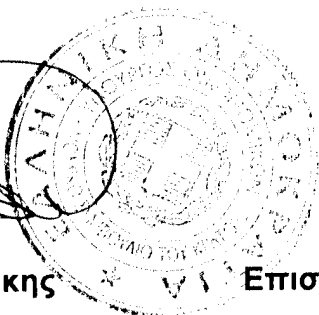
Αθήνα, 21-07-2020

Ο Προεδρεύων

Κωνσταντίνος Τεωργάκης

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Η Εισηγήτρια

Επιστήμη-Μαρία Μουστακάτου

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.